

~~Doğu olmasına rağmen~~

max weber
Alman Tarihçi Olulundan
werner
a. sabri ütgener

~~Japonya'nın Kalkınması~~ ~~sebebi~~

iktisat ve zihniyet

İngiltere 1800 lere sanayileşmesini tamamlıyor. 1820 de tamamlandı. O sırada gelişmiş ülke değildi henüz. Çin, Hindistan, Afrika vs Osmanlı İngiltere'nin sömürgesi oluyor. Çok yasanıyor. Farkındalık oluşturun. Japonya Batı kültüründen uzakta olsa da, kalkınmayı ilk başaran ülkedir. Japonya fiziki sermaye ile başarmadı. İnsan faktörünü - iç dünyasını katan yaklaşıma zihniyet diyoruz - inşaat - kültür - felsefe - tarihi - tecrübesi - sanatıdır.

Japonlar (çalışkan - mükemmeliyetçi - bireysellik kabul etmiyorlar - inşaat konfigürasyonu)

Okuma yazma oranları 1800 lere henüz sanayileşmediler -

Daha yeni kalkınmayı amaçlıyorlardı. Amerikadan bir donanımı geliyor zorla Avrupa ile ticaret olması yapmak zorundadırlardı.

Onur dinamikleri yüksek. Gemiler yapmak istiyorlardı. Konfigürasyonla geliyor eğitimi önemsemeleri). Dine merkezi önem veriyorlardı. Bazıları - Tek faktör değil ama çok önemli -

İki kaynak var. ① Din - ② Felsefe. Rekabete pazarlamayım gibi. Doğuda Batıda nasıl bakmalıyım gibi daha çok daha çok.

Japonya şintoizmi önemserler. Yaptığın işi tanrı gibi yap.

↳ kalbinizm önem verir weber

Geleneksel - statik - dinamik olmayan demektir.

Doğu geleneksel dardır.

Avrupa da evrimsel düşünür. Bu yüzden ilerlediler.

Weber bu geleneksel yapının bozulma olayı üzerinde duruyor.

↳ kalbinizm - protestanizm.

zihniyeti insanlar ciddi anlamda etkiler.

Japonya'nın , kurtuluş - meslek tanrının sızı

weber
kalbi

meslekteki baskı kurtuluşu getirir

bu yüzden çalışmak artar.

çalışmaya yaklaşım böylelikle değişiyor.

zihniyet ortaya çıkıyor.

Dinin yorumlanışı insanı olur. Bir esyaya bakış açın yakın-
uzak mesafeli durabilir. Savunen ekoller vardır

İktisat ahlakı - zihniyeti farklıdır.

protestan ahlakı distan gelir.

ahlak distan , zihniyet isten gelir.

↳ Farkında olunuz.

Çin - Japonya

Kore yine Batıda olmayıp , sonucı kesen bölgedir. Kore savaşından
sonra 6. Korede hristiyanlaşma oldu - atam kendine protestan
diken öğrenci hiç birini değil. kolektivist. Japonya'da yakışıklıysa
mesela distandır. Aradan yıllarlar geçilmez isten doğru tavır
alınır.

zihniyet nasıl değişir.

çevre - isulane
protestanlık
kalbinizm

Sadece zihniyet mi ? etkiler

zihniyet çalışması

Fransızda doğdu

kurtuluşu meslekte
buluyorlar.

zihniyet → iktisat weber

iktisat → zihniyet

beraber-

isulane - kalbinizmin yaygın olduğu yer.

Zihniyet

Ülgener, iktisat zihniyetini 'dünyaya ve dünya ilişkilerine' isten doğru bir tavır olus' olarak tanımlar. Ülgener iktisadi zihniyeti, bilince veya bilinçaltına ait olabilen ve iktisadi yaşamımızı ilgilendiren 'telkinler manzumesi'nden bir parça olarak tanımlar. Telkinler manzumesini de dünya görüşü olarak anlar. Dünya görüşünü de neredeyse kültür ile eşanlamı görür.

Zihniyet nasıl değişir?

Ülgener'in bu soru için önerdiği metod'a casual metodudur. Yani ikisi de birlikte evrilir.

Zihniyet ve iktisadi davranış konusunda sebep-sonuç ilişkisinden çok, yan yanılık söz konusudur.

Zihniyet, iktisadi davranış ve dolayısıyla iktisadi performans tarihi süres içerisinde birlikte gelişir / değişir.

Zihniyet Çalışmaları Nasıl Yürütülür

Zihniyet çalışmaları iktisadi düşüncelerin heteredoks kısmında yer alır.

Zihniyet çalışmaların çıktığı nokta Alman tarihi olmalıdır. Muhafiftir.

Önemi iktisadi analize insanın iç dünyasını da dahil etmektir.

Aynı girdiler neden farklı toplumlarda farklı sonuçlar verir.

Aynı üretim girdilerini ve aynı hukuk sistenini kopya eden ülkelerde iktisadi performans neden aynı olmuyor?

Cevabın bir kısmı zihniyet farklılığında.

Zihniyet iktisadi kurumları ve ekonomik etkinliği etkiliyor.

Zihniyet , iktisadi alanı ve o alana ait olan şeyleri nasıl göreceğimizi ve nasıl değerlendireceğimizi bize söyler. İktisadi zihniyet
→ iktisadi dünyayı anlama ve anlamlandırma biçimi.

max weber

werner s.

sabri Ülgener → içten doğru bir tavır oluş

↳ ahlak ve zihniyeti ayırır.

↓
dışarıdan içenden

werner sombart

Zihniyet tanımı) iktisadi faaliyetin için eden her türlü fikri-manevi faktörler (alles Geistige), her tür subjektif değer anlayışı, seçilen ve uyulmak istenen hedefler, uyulan norm ve kurallar (maximes) kısaca iktisat süresinde canlı olarak yaşamın motifler toplamı. yönlendiren, belirleyen tüm şeyler.

zihniyet çalışmaları yürütülmesi:

- Sadece zihniyet mi maddi gerçeği şekillendirir, yoksa maddi gerçeklik mi zihniyetimizi şekillendirir?

Max weber , ahlak ve zihniyet berberdir

marks , maddi gerçeklik zihniyeti şekillendirir.

* Ülgener , ikisi birlikte evrilir. yani yananalık söz konusudur.

metod a casual = yan yanalık

Zihniyetin Kaynakları

1. Zihniyeti doğrudan ifadeye yarayan yollar.

- İktisadi aktörlerle yapılan birebir görüşmeler
- hatıralar
- Otobiyografiler, kişisel notlar vs
- ↳ Ortasag iş adamlarının kişisel notları.

2. Zihniyeti dolaylı yoldan kaynakları

Zihniyetin dış görünüşleri

- iş yeri (Japon vs Türk)
- Köy kasabaların organizasyonu
- limanlar, kanallar, vakıflar
- sanat (edebiyat eserleri, medya her tür somut mimari heykel, duvar)

Örnek, bölgede ne kadar fabrika var, köylerde çarşının önemi ne?

3. Hukuk kuralları

- Rekabete dair hükümler
- Reklamlara ilişkin hükümler

4- Ahlak kuralları

5. Kamu ağı yansımaları

- İtibar edilen ve horlanan tipler
- Değişler, atasözleri

Zihniyet araştırmaları iki koldan y r r

1.  nce zihniyetin ait olduğu  aė ve bölgede verilerek genel bir görünümü verilir.

2. Sonradan köklerine ve kaynaklarına inilir

→ bahsettik.

Dolayısıyla zihniyet araştırmalarının genel planı aşuğıdaki g bi olacaktır

1. Ele alınan  aının ve  eurenin iktisat zihniyetini, ahlakla beraber, geniş bir tablo halinde belirtmek

Dönemin tipik aktörünün zihniyet yapısını ortaya koyabilmek.

Mesela ortu aė Avrupasında bir soylu s y da ilk kapitalist dönemdeki bir t c r olabilir.

2. Söz konusu dönem ve  eurede baskın olan zihniyetin evrimini resmetmek.

- Bu zihniyet nereden türedi?

- Hangi kaynaklarla beslendi?

- Ne tür dirençleri v st ?

- Nasıl hakim olup yerleřti?

: Tartıřma sorusu :

İktisat zihniyetinin oluřumunda dini faktörler ne kadar önemli?

2. BöLüm - İktisadi D ř n s n Zihniyet Temelleri

Ortaçağ - Geleneksel zihniyet - statik - d r n 

İktisadi Düřüncenin Zihniyet Temelleri

Ortaçağ iktisadi zihniyetini şekillendiren unsurlar.

- İmtiyazlı sınıfın ağalık ve efendilik bilinci

- Gösteriş ve tahakküm nevesi (s valyeler)

- Halk tabakasında d rg n (statik) hayat anlayışı

- Daha alt katmanda köylü sınıftan tevekkül itaat ve teslimiyat beklentisi

- Şehirlerde esnafta topluluk ve dayanışma vurgusu (rekabete karşı)

- Geleneksel iş yapma ve zanaat anlayışı.

M.Ö 1476 - 1453 - Ortacağ

Siyasi - politik yapı

- Büyük toprak mülkiyeti

- Toprağa dayalı hakimiyet

→ Toprağa dayalı statü dağılımı - statü toprak bolluğunu göre artar.

İktisadi - mali yapı

- Servet anlayışında toprağın önemi büyük

- Aynı iktisat

- Şehir etrafında ve dışında tarım

- Şehir içinde carisi esnafı ve loncalar.

Hayat - sosyal yapı

- Toprak rejimine bağlı ağılık ve esraflık

- Asıl ve nesep iddiası, önemi

- Toprağa dayalı, hareket kabiliyeti düşük servet ve değer anlayışı

- Dinamizme uzak lonca - meslek örgütlenmesi

- mistik din anlayışı.

Statü değişikliği zor. İstedik'in yerde dükkan açamazsın.

Babadan oğula meslek atar. Toprağı bırakmak hoş değil.

Dükkan açma - kapama önemli. Esnaflar birbirini destekler.

Rekabet sevmeyiz. Mevcut durumu koruyucu sistem.

Bu statik yapıdan, Avrupada uzaklaşma başlıyor. Bu sürece Doğuda ortaçağ zihniyeti hala devam ediliyor. 13-14-17 arası kapitalist sistem ortaya çıkıyor. Feodalizmi zaman içerisinde yıkıyor sermaye birikimi oluşuyor. Sistem ortaya çıkıyor. Sömürge imp kurabiliyor. Temelleri 12.yy da başlıyor. Nasıl bu dönüşüm başlıyor?

Feodalizm = Derebeylik → (En büyük Katolik Kilisesi)

çok büyük alanı kontrol etti.

protestanlıkla ayıklanma başlıyor.

* Protestanlık ruhani feodalizme karşı çıkıyor. Meydan okuyor.

Alman Prenslüklerine Sistemi buradan çökmeye çalışıyor. max weber bu yüzden protestanlığa önem veriyor. Katolik Kilisesi, en çok Almanyayı sömürmüştün. Bu yüzden Almanlardan protestanlıkla karşı çıkmış - başlamıştır. Feodalizme meydan okuyor. Bireysel bir zihniyete geçiş kurtuluşu kiliseden başka yerde arıyorlar. Kurtuluş, kalbnizm (meslekte) bulmayı başlarırlar.

İtalya, veredik, cereniz, doğudaki ticaret merkezleri ^{→ istanbul vs.} ortaçağ döneminde döneme göre daha statik değildir.

1695 ... derebağlar piri sultan. deri işlemeciliği paylaştırılması.

↳ Ahi evran'a atıf yapılıyor.

Ortaçağ zihniyeti

- Gelenekçi toplumda
- Değişim istenmez
- Teknik gelişmeye
- Yer ve iş değiştirmeye. sıcak bakılmaz.
- Fütuwwet
- Muhafazakar (alanı koruma)
- Yer ve iş değiştirme (gift bozan)

Lonca: Batıda bizde Fütüvet var. Esnâflarda örgütlenme var. Ama yine koruyucu nitelikli. İstediginiz zamanda dükkan açıp kapatamazsın. Reklam yapamazsın.

Eşyaya Bakış

- Eşya mali tarafıyla görünür ←
- Duygusal bağ vardır. (toprak, bina finansal bağ kurulmaz
- Toprak, bina vs (sevet anlayışı) ← onlar için duygusal
- Kapitalist ideal tip ve eşyaya bakış bağ kurulur.
- Eşya - soyut değer - mali bakış Parasal olarak bakmazlar.
- Rasyonel hesap vs. Götürü bakış → ayrıntı olmayan - hesap tutmaz Gök.
- ↳ Florensa. (ilk defa kapitalist zih. başlaması)

Zaman içinde kapitalizme geçişte eşyaya farklı bakış açısı değişir finansal bağ kurulmaya başlanır. Eşyayı sayı olarak bakılır.

+ Florensa'da ilk eşyaya sayı olarak rasyonel anlamda bakıldı. İlk ortaya Florensa'da çıkmıştır. Burjuvann doğuş yeridir.

- Sayı - rakam olarak görme
- Bugün kodlamacı
- Bilime, özellikle iktisada yansması

Batı zihniyetin ürünüdür kapitalizm.

Rek: üretim faktörlerinin akışı:

- Gelenekçi toplumda hiçbir hareket yok mu?
- Gelenekçi toplumda kazanç hevesi mevcut değil mi?
- Risk alma, gös etme var mı?

Hic olmasaydı hala durağan olurdu. Yükselme hırsı mutlaka vardı. Mesleğinde yükselmek gibi. Savaş faaliyetlerine göre yükselmeye çalışıyorsunuz. Mesela en üstte Katolik Kilisesi var. Ya kilise yoluna gidecek üst sınıfa geceksin ya da askerlikte yükseleceksin.

Vurgunculuk (savaş faaliyeti üzerinden) vurguncu zihniyet.

Disiplinli istikrarlı ve rasyonel faaliyete karşı vurguncu zihniyet

Vurgunculuk ve kazançlar

Kazanılan servet nereye harcanıyor ya da aktarılıyor.

Gösteriş ile yok etme

Alman köylüsü, savaşa katıldı şövalye oldu. Savaşa, devam vurgunculuk, ganimet, festival kazançları elde edilir. Ama bu zihniyetten kapitalist zihniyet ortaya çıkmaz. Halk senden gösterişle yok etmeni bekler dağılmasını bekler. Hırs - heves ilkinde de farklıdır. Bir taraf meslekte iyileşip mesleğe yatırım, diğer taraf gösteriş ile yok etmeye yönelir.

↓
sermaye
birikimi

Rasyonel hesapçı zihniyet

Sayı olarak - muhasebe

Götürü zihniyet

hesaba kitaba önemsenmez

① Basit ihtiyaç temini - kar/kazanca prensibi

• Economica ve Krematistik - Aristo

② Statik iktisat zihniyeti - Atılğan / Dinamik iktisat zihniyeti.

③ Gelenekçi iktisat zihniyeti - Rasyonalist iktisat zihniyeti

• Lonca zihniyeti

• Mîstik, Hurofe, zihniyeti ve asılması.

Merkantilizizm:

İhracatı artırıp, ithalatı kısırarak devletin kasasına altın, gümüş vs girmesini ister. Zenginlik ülkedeki altın, gümüş kadar.

4. Diğerkâr (altruistic) ve dayanışmacı (mütenasit): iktisat zihniyeti - Hodgson (egoist - bireyci) iktisat zihniyeti.

- Toplumda bunların bir karışımı bulunabilir.
- Ön plana çıkarak keşfetmek gerekir.
- Zihniyet katıdır ama değişebilir.
- Venedik, Ceneviz, Floransa - Tüccar devletler.
- İngiltere - Hollanda, denizci milletler vs.

3. BÖLÜM AHLAK VE ZİHNİYET

max weber X Werner Sombart

↓

inanç kısmı ile din
ilgilidir. Katolik Kilisesi
kalbinizm (Frans/Alm.) sömür
Protestanlığı (İng.)

ahlak dışardan gelir, zihniyet içten gelir

- sosyolojide zihniyet
- birey tarafından özümsemiş
- mantık ve inanç unsurlarını içeren
- yargılar ve düşünceler bütünüdür
- Aynı uygarlığa sahip insanlarda ortak bir görünüm verir.

Ahlak Bicimleri

İs ahlakı

↳ müsteriler, rakipler, gahşanlar

Çalışma ahlakı

Sombart ahlakı güçler

↳ Felsefe - din

Sombart

ask, lüks, kapitalizm

Burguva
modern kapitalizm

yahudiler ve ...

Felsefe - yataralık

Antikçağ felsefesi etkili

Sombart'a göre kapitalist zihniyetin kaynaklarından biri.

Marcus Aurelius (MS. 121-180), Kendime Düşünceler, yataralık - Sombart
s253-254

Alman tarihçi ekolünün, önemli isimlerinden birisidir. Weber'e karşı çıkması ile bilinir. Felsefeye önem verir.

- Xenophanes (m.ö. 400ler), Oeconomicus (kitap) zenginleşmeye sıcak. "yasal yollardan zenginleşmek istiyorum."
- İnsanın dostlarını ve tanıdıkları hak ettikleri şekilde onurlandırılmasını...
- onların yardımına koşmanın kentteki gösteriş ve şaşaaya katkıda bulunmanın çok keyifli birşey olduğunu düşünüyorum.
- Bir yandan bir savaşa hazırlanırken bir yandan da servetini nasıl arttıracığını düşünmek... Bundan daha hayranlık verici ve önemli ne olabilir ki?

Burguva Batıya hostur. Rönesans (Dönüş) geçirmiştir. Zenginleşmeyi ister ama kapitalist bir zihniyet değildi. Eğilimlidir.

- Katolik daha etkilidir Sombart'a göre. Weber'e karşı çıkar.
- Kilise 19. yy a kadar etkili. savunur
- Kapitalist kültürü bir yahudi kültürü olduğunu söyler.
(yahudiler ve modern kapitalizm kitabında bunun üzerinde durur)

- Faiz kendi aralarında uygulamazlar, yahudi olanlara uyguluyorlar.
- Ticaret özgürlüğünü savunmaları daha çok tarihsel.
- Yabancıya karşı justum pretium yok.
- Reklam ve fiyat kırma var.

kültü

• Sombart protestan

lığı yahudilik

olarak bakar
rekabet yapar
fiyat kırar.

Alman - esnaf

Sombart

Weber protestanlığı
ön plana çıkardığı
gibi, sombartta
yahudiliği ön plana
çıkartıyor.

- İtalyan şehir devletleri
- Alberti
- Papalığın ekonomik faaliyetleri
 - Vergi toplama, bankacılık - finans
- Skolastik felsefe
- Aquinas Tomas
- Çalışkanlık, tutumluluk ve dürüstlük

Max Weber

- Merkezi din var
- Protestan etik ve kapitalizmin ruhu
- Kapitalizm ve kazanç hevesi

• kapitalist ruh

• mübadeleye dayalı

Vurgunculuk disi - barışsal - kazanç.

✓ Verimli

✓ Disiplinli

✓ Rasyonel hesap işletme

Vurgunculuk şeklinde kazanca savunmaz.

Şövalyenin oraya buraya saldırması sonucunda, anında geldiği gibi kaybolan kazanç ayırdır. Rasyonel kapitalizm bu noktada ayırdır. Yine kazanç var. Yöntem farklı.

Saldırı ve vurgun yapmadan → tutumluluk }
(vurgun) birikme - sermaye mesleğe } kapitalist ruh
savrulur kapitalizm yatırım }

Baska bölgeler

• kent

• Kırsal

• Kâr / kazanç hevesi var.

• Webere göre kapitalist işletme de yok değil

• Batı tipi kapitalizm (rasyonel kapitalizm) - diğer farkların yanında

• Burjuva Batıya hastır }

• Burjuvazi

• Proleterya

Batıya has kavramlar.

• Burjuva ilk italyan şehirlerde ortaya çıktı.

Yer yer şehirler vardır. Özenk ilan etmişlerdir.

Venedik, Ceneviz, Floransa - Feodal sistemden birlik ayrılır.

Ticarette uzmanlaşmışlardır. Böylelikle özgürlük satın aldılar.

Ticaret zihniyete sahip. Rönesans'ı tecrübe etmiştir.

Floransa merkezli. Antik - Yunan kültürüne dönüş.

deurimci unsur

Bir din nasıl rasyonel olur? Bir dinin rasyonelliği ile ne kastediliyor?

Batı tipi olan rasyonel kapitalizm, protestanlık merkezidir. Protestanlık weber tarafından rasyonel din gösterilir.

✧ Bir dinin rasyonelliğini nasıl gösterirsiniz?

1. Büyüden arınmışlık

↳ Büyüye yakınlık rasyonellikten uzaklaştırır. irrasyoneldir.

2. Dinin dünyaya bağlanması

↳ Din sizi rasyonelliğe götürür mü - Dünyaya ahirete bağlar mı

✧ Protestanlık dünyaya bağlıdır. Rasyoneldir. Aktif zihniyet. kurtuluş meslektedir. max weber savunur. Protestan zihniyete bağlı. Büyüden uzak. mistik değildir.

✧ Meslek kavramının seni göreve çağırdığı yer. kul. Marangorisan dünyayı şekillendirmek için göreve çağırmış gibi. En önemli getirisi Dünya'yı dönüştürülecek bir obje olarak görürler. Rasyonel yapar.

✧ Konfüçyüsçüğe de büyüden uzak rasyonel bir dindir. Taoizmde büyü vardı.

meslek = salıktan gelir allaha gider yol demektir.

weber neden protestanlık üzerinde duruyor

Dayanaklar:

✧ 1895 - sermaye artışından kaynaklanan vergi verilerini incelemiş

✧ Baden'de 1000 protestan başına 954 900 mark. (Almanya)

✧ 1000 katolik başına 589 800 mark

✧ 1000 Musevi başına 4 milyon marktan fazla

weber'e göre Kapitalist İdeal Tip

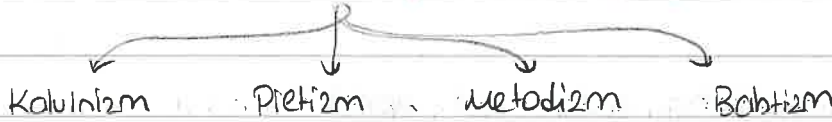
Protestanlık

- Gösteristen uzak, fark edilme endişesi yok.
- İstihdam sağlama
- Kentinin ilerlemesine katkıda bulunmak erdem ve haz verir.
- Kurtuluşu mesleğe bağlar.
- Kendisini Tanrının aracı olarak görür.
- Ahiret Dünyaya bağlanmış oluyor.
- Tüketim (çok) günah. verimlilik önemli.
- Lüks tüketim günahtır. Hoş karşılanmaz.
- Çok çalışır. Yüksek tasarruf eder. mesleğine verir. (sermaye-kapitalist ruh)

≠ weber'e göre kapitalist ruh, sermayenin büyümesi demektir.

- Aktif bir iktisat zihniyetidir.
- "Dünyadan çekilmeği" hoş karşılamaz.
- Protestan ve metodizm, kalvinizm
- Tarihi
- Eşyaya mesafeli, üretime, işe meyilli, odaklı

Protestanlığın Dört Kolu

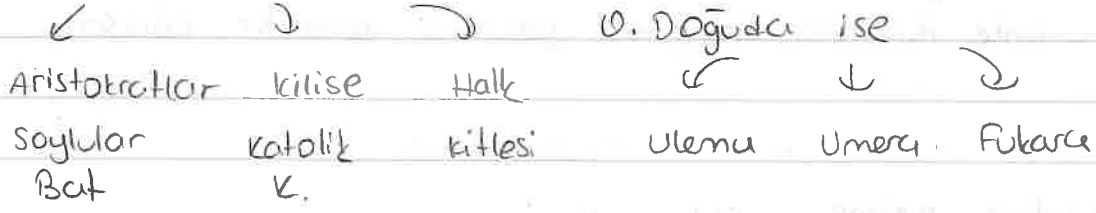

1517'de Almanya'da çıkar.

- ≠ Meslek odaklı zihniyet ile dünyayı ahirete bağlar.
- ≠ Feodal düzeye meydan okuma. (katolik kilisesi Alm. sömürdüğü için)
- Kurtuluş kalvinizmle meslektedir.
- ≠ Bireyci bir dindir. Bireyci olmaya tesviktir.

Ortaçağdan nasıl çıkıldı. Feodal yapının kırılması ile.

Feodal yapı, sınıflı sınıfların çok belirgin olduğu toplum

Kıracak olan zihniyete bakacağız. Osmanlı ne feodal ne değil.

① yarı feodal: Kar-kazanca var ama sistemize olmuyor. Geleneksel yapı - Şans şöhret hükmedir. Toprak almak. Vurgun. Ticari zihniyet yok. Ama Batıda bazı adalarda Ticaret merkezleri vardır.

Osmanlı'da da var ama bazı yerlerde özerk değil. Ama Avrupa'daki farklıdır. Çünkü, bağımsızlık, vs: vs sisteme meydan okuyan bölge var.

② Protestanizmdir. Protesto etmekten gelir. Katolik kilisesi edilir. Yeni kurtuluş yaratılır. Onun zihniyetine meydan okuyup, dini bireyselleştiren, mesleği kurtuluş olarak görürler. Zamanla feodal sistemi yerinden edip, BURJUVA - TÛCCAR zihniyeti hakim hale geliyor. Bu ise Rasyonel kapitalizm.

Ortaçağ ve Batıyı karşılaştırırken, zengin-fakir, sermaye vs her yerde var. İcatlar her yerde var. Batıda olup, doğuda olmayan şey, batıda değişim olurken, doğunun yerinde durması.

Ortaçağda zihniyet oldukça kotudur fakat değişmez değildir.

Ortaçağda zihniyet zamana göre değişebilir.

Ortaçağda mekana göre değişebilir.

Ortaçağda aynı mekan ve zamanda kişiler ve gruplar arasında farklı olabilir.

Ortaçağ

Feodal - soylu zihniyeti

İtalyan devletleri tüccar zihniyeti

Burjuva - yeniçağ - Rönesans

✗ Doğuda ticari zihniyet yoktu. Batıda yoktu, hakim olan zamanla etkisini kaybetmesi ile nesleğe dönmeleri. Burjuvazi güç kazanıyor.
↳ protosömelleşme

Burjuvazi = Kale duvarının arkasında yaşamış demektir. Rönesansı görmüştür.

-RÖNESANS-

✗ Kendine gelme

✗ 15-16 yy 14-17 yy

✗ Yerden Dönüş - Doğuş

✗ Uyanış

✗ Halil İbrahim - Rönesans

✗ Petrarka - Boccaccio 14. yy - Florensa - sîr - protosömelleşme

✗ Yüksek sosyete başlatı akım

✗ Roma - Yunan kül. merkezi ↳ yüksek sosyete

✗ Şehir devletleri rekabet - kültür Yunan ve Roma kül.

✗ sanatta varış zanaat - Sanat - mimari

✗ Mesrutiyet kaynağı olarak

✗ kültür - bilim - sanat

Daha önce yok etme

↳ rekabete sürmüştür.

kültürü vardı. Var olanı

zanaatkarı destek.

yok etmeme düşüncesi var!

✗ Burjuva bu adam bu dönemi görmüş geçirilmiş. Feodali rûküp görür İncili tekrar yazmıştır. Dogmacılıktan sıyrılır. Özgür düşünür sanat destekler, kendine has bir zihniyettir. Tüccardan zanaat us - inşaa edici elastirici.

Protest - ~~Kilise~~
İtalyanda Burguva tipi Aristokrasi = Batı tipi rasyonel
Rönesans ile müstakim is adamı tipi yıkıyorlar. kapitalizm.

Aurupa'da Zihniyet Değişimi

- Max Weber: Ahlaki anlamda en iyi ihtimalle göz yumulan bir uğras nasıl oldu da ilahi olan ile ilişkilendirdi-???
- Ortaçağda aristokrasiye sun kazanma, para kazanmadan üstün.
- Daha sonra ticaret dışı sun arayışı gözden düşüyor.
- Kredito ön plana çıkıyor.

Aurupada
Zihniyet dönüşümü

sebebi:

İtalyan şehir

Protestanlık

dev - Burguvasi

- Daha önce sun önemliydi, ticaret nasıl dönüştü -
- Tutkuların yönlendirilmesi ^{değişimle}
 - Din adamları yok sayılırdı (Kötü olmadığı, iyi şeyler çıkaracağı anlaşıldı)
- Görünen el - Montesquieu (1748) - şahsi ihtirastardan toplum yararına.
 - akut - Despotun ortaya çıkmaması.
- Spinoza ve Rousseau - insan olduğu gibi ele alma.
- Rousseau - insanı olduğu gibi, kanunları olmaları gerektiği gibi ele almak
- Montesquieu - güçler ayrımının mantığı burada.
- Giambattista Vico 18. Y. Toplum
 - Saldırganlıktan ulusal savunmayı
 - asgözlülüğten ticareti
 - ihtirastan siyaseti üretmistin
- Bernard Mandeville

Adam Smith tutku yerine çıkar çıkar.

İktisadi liberalizmin ahlaki kökenleri

Hegel - yüksek dünya tarihsel amaca hizmet.

Hume

Akl tutkuların kölesidir

Karşıt bir dürtü dışında hiçbir şey tutkuyu engellemez.

Zeuk düşkünlüğü yerine zenginlik düşkünlüğü koymalıdır.

- Tutkuyu karşı koyar.

Aristokrasinin

zihniyeti

↓
kapitalizm

zihniyeti

Toplunun çıkarda yükselecek -

Herkes kendi çıkarını gözetirse

Toplum iki kisten oluştuğunu düşünelim ve ticaret old. düşünelim.

Hatalı ürünü satmak diyelim. ^{Klasik} Adam Smith tutku yerine çıkar geçti.

Bu durum ona göre yaşanması zordur. İnsanda iki dürtü var

Adam Smith
der ki:

çıkarcı
pesinde
gider
(toplumu
aykırı
olamaz
çünkü)

sempotik
kazanma

Sistem ister çünkü sempotik - aradığı için dışlanmamak için ve toplum faydasına yükselecektir. İlahi yere böyle bağlanmıştır. Çıkarcı pesinde koşmak artık olumlu görülmektedir.

Uluslararası ticaret ilahi takdirin bir sonucu

Çünkü kaynaklar farklı yerlerde.

Sonuç, ticaret ve dostluk

Ticarete ahlaki - hatta ilahi dayanak

- SONUÇ -

• Ticaretin gelişmesi

• Burjuva zihniyetinin yayılıp güç kazanması

• Aristokrasi zayıflaması

Kurumsal Değişme

Demokratikleşme

Mülkiyet güvencesinin artması

Güçler ayrılığı

• Soyluluk - feodal sisteminden sun şöhrette gösteriş lüks mal tic. destekler.

• Tüccar sınıfı kazanıyor (A. Smith + Sombart)

• Hirschman bunu çıkartın tutkuyu galip gelmesi olarak yorumlar.

Keynes

• İnsanların tehlikeli eğilimleri para ve şöhret serwet kazanma fırsatlarının varlığı ile daha zahursız kanallara yönlendirilebilir.

✓ Sanayi devrimi bunların sonucudur - 1776 İng.

Doğu ve Batıyı metodlu olma ayırır

Doğu ve Batı i Zihniyet

Farklılaşması

Katıdır. Ama değişip dönüştürülebilir. Burjuva sınıfı - zihniyeti ve protestanlık zihniyeti aristokrasiyi yıkıyor. zayıflatıyor. Bir taraftan borç alan - borç verenden sonra borç veren üst konuma geliyor. serwet büyümek, birikim, bakış açısı değişiyor. Bu bir zihniyet dönüşümüdür. Bir taraftan alttan gelmesi merkantalizmin politikasının gerçekleşmesi ile. merkantalist sis gelmesi ticari ve tüccarlaşma. modernleşme, üretici olmadığı için, doğuda

Burjuva - Ahiler ile karsilastirma 2 Fütüvvet esnaf "örgütlenmesi"

Tasavvuf ve iktisat

Kesim noktalarından biri

Ahilik ve fütüvvet

Fütüvvetnamelerde Ahi tipi adetleri tanımlamıştır.

Tekrar ideal tip arayışı

✗ Fütüvvet

Esnaf "örgütlenmesi" - kelime anlamı Fetü 'dan gelir, merlik - cömertlik eli açıklık. Esnaf ve zanaatkar Burjuva bireysel bir tiptir, burada bireysel bir adam değil. Paylaşımçı. İdeal tip i. İdeal Ahi tipi Fütüvvetnameler - Ahi tipi ortaya koyulur.

✗ Ahi kazancını ortaya koyar.

✗ Ahinin ancak 18 dirhemlik serveti olabilir.

✗ 1 dirhem 2,97 gr gümüstür. → toprak sahibi

✗ Beylerin ve zenginlerin kapısına gitmez.

✗ Padisch bile onun kapısına gider.

Gerekirse savasa giderler - kazanıp dağıtırlar.

Müstakil adam değildir - Burjuva bağımsızdır

↳ Bağımsız.

Devletten birsey beklemez.

Halkın bireyi

✗ Mütavakkil (tevekkül sahibi)

✗ Diğergom (diğerlerine de düşünür)

✗ Kanaatkar

✗ kendisine hizmet eden bir

✗ birşey bitisi değil

insani komil - kemole ermiş - olgunluğunu tamamlamış

↳ Ahi tipi butruva tipinden farklıdır.

↳ O bir homo economicus değildir.

↳ Homo economicusun cisimleşmiş hali

→ bireysel zenginleşme düşüncesi

↳ Butruva kişisel menfaat peşindedir.

↳ Onun sistemi sınıf mücadelesini beraberinde getirmiştir.

↳ Girişimcidir Butruva gibi

Sürdürülememiş zamanla bozulmalar olmuştur.

Yeni gelişen toplumların en büyük eksikliği?

Sermaye?

Doğal kaynak?

Ulgener

Rasyonel davranış

Doğu geleneksel gerçeğe içinde kalırken, batı ayrılıp başka yöne hareket ediyordu.

Önce geleneksel toplumun iktisadi özelliklerini hatırlayalım.

Bireysellikliğin gelişmemesi:

İlişkiselik ve kurbanı bekleme

2. h. Dön

Müstakilleşememe - Özgür düşünme yok

Engelleyen:

İletişim - Bilgi erişimi - mobaca

↳ Hızın usulü devletin mülkiyetini işletme.

Enflasyon

Neler katkı sağlayabilir.

• Şehirleşme

• Agoluk - Efendilikten uzaklaşma :- Pahalı - Lüks

Simsur = maceracı iş adamı tipinden disiplinli iş adamı sanayici
tip geçiş.

Ülgenere Göre

• Köylünün çiftçiye dönüşmesi (piyasaya girmesi.)

• Reel ticaret ve sanayiye dönüşmesi

Vize Soruları

1. Zihniyet çalışmalarını iktisatta hangi okulla ilişkilendirebiliriz?

Tarihi okul. Zihniyet çalışmaları klasik okula tepki olarak ortaya çıkar.

2. Sabri Ülgener'i hangi düşünce okuluna dahil edebiliriz?

Tarihi okulun Temsilcisi - İst. Üni

3. Hangisi doğrudur?

a. Zihniyet çalışmaları temel olarak para ve servet akımlarında ilgilidir.

(b) Zihniyet çalışması sanat tarihinden faydalanır. (Dünyede.)

c. Zihniyet çalışmaları aslen sanayi sonrası toplumları ilgilendirir.

d. Hepsi

4. Hangisi zihniyet çalışmalarının metodolojik çıkarımlarından birisi olmaz

a) Farklı ahlak sistemleri farklı zihniyet yapılarına gidebilir.

b) Zihniyet ve dünya birlikte evrilebilir - Akcişel metod

(c) Eürenscl bir iktisat biliminden söz edilebilir.

d) Zihniyet dünyayı belirli ölçüde şekillendirebilir.

→ yetistirme

5) Zihniyetin bir telkinler manzumesi olması ne demektir?

Bilinç dışı - bilinç arası ve bilince ilişkin olması.

6) Dünyaya ve dünya ilişkilerine karşı tavrı alış - ülgencer neyi ifade eder?

İktisat zihniyeti

7) Hangisi kapitalist zihniyetin özellikleri arasında sayılmaz?

a) Tasarrufluçluk

b) Rasyonellik

c) Kazanmaya yakınlık

d) Sermayeye mesafe

8) Zihniyet, ahlak ve iktisat ilişkisi ile ilgili hangisi doğru değildir?

a) Zihniyet dışı, ahlak kuralları içten etki eder - yanlış.

9) a casual metod neyi ifade eder?

İktisat ve zihniyetin yanyanalığını ifade eder.

10) Hangisi zihniyetin doğrudan ifade eden yollardan biri değildir?

a) Özelleştirmede izlenen yöntemler

b) Otobiyografi

c) Birebir görüşmeler

d) Hatıralar

→ ortacağda - gösterişe yönelik

11) Hangisi soyut ideal tipin iktisadi zihniyetinin belirgin unsurlardan biri değildir?

a) Gösteriş ve tahakküm hevesi ✓

b) Tasarrufluçluk

c) Asıl ve nesep iddiası ✓

d) Maceracılık ve risk alma ✓

→ Geleneksel

12) Hangisi yada hangileri fütüvvet amaç ve fonksiyonları arasında değildir?

✓ Siyasi fonksiyona sahibi olma Yeniliği sistemize etme X

✓ İş ve gelenegi koruma Rekabetin çıksamadan sürmesini sağlama X

13) Eşyaya duygusal bağ ile bakma ne demektir?

Malî tarafla görmeme

14) İktisadi faaliyette 'götürü bakış' ne demektir?

Toptan (detaysız) bakış

15) Ortacağın iktisadi yapısı ile ilgili hangileri doğrudur?

1- Ortacağda üretim faktörlerinin hareketliliği sıfırdır X sıfır değil

2- Kazanca hevesi yoktur X

3- Risk alma davranışı vardır. ✓

16) Potlaç zihniyeti ile ilgili hangileri doğru değildir?

1- Potlaç bir yok etme kültürüdür ✓

2- Weberyen anlamda rasyoneldir. X yok edicidir, rasyonel olmaz.

3. Kapitalist bir kültür ögesidir. X

17) 1. Ksenofon'da servet edinmeye olumlu bakılmaz, weberde ise ^{olumludur}

olumlu bakış vardır. X

2- Ksenofon'da zenginlik gösterişe weber'de [✓]ilerlemeye [✓] hizmet eder görünür ✓

3. İkisinde de ilahi olana bir bağlantı görülebilir ✓

Ksenofon'un servet edinme ahlakı ile weber'in ideal tip kapitalist ahlakını ile ilgili yukarıda yapılan karşılaştırma ifadelerinden hangisi doğrudur? (2-3)

18) Devletin serazesini dağıtmadan muhafaza altına ve gümüşü sacıp dağıtmakla -perisan etmekte mümkündür. → yeniden dağıtım cı

iranlı şair Saibin (1744) bu sözlerinden hangisi aıkanlamaz.

a) potlaa kültürüyle bir benzerlik ✓

b) sosyoekonomik ve politik kültürün izleri ✓

c) Merkantilizmin gelismekte olduğu

d) Harcama politikasına ilişkin zihniyetin izleri ✓

19) Aşırı masraflı ve finansal getiri amaçlamayan kutlamalar hangi zihniyet yapısı ile ilgilidir?

Potlaa

20) Manend-i berf yağmaya muhtastır, nükud, Dil-i germ hasretin etmeye def hararetin.

Nabinin bu 1744 beyitinden dönemin zihniyeti ile ilgili neyi görmekteyiz? Para hirsının varlığı.

21) Weberyen düşünceyen göre hangisi doğru değildir?

a) Kapitalist işletme Batıya özgüdür. -

b) Burjuva, Batıya özgüdür. +

c) Proletarya, Batıya özgüdür. +

d) Rasyonel kapitalizm Batıya özgüdür. +

22) weber'in Püritanizm dünyayı rasyonel hükmetmeyi; Konfüçyüsçüyanizm dünyaya rasyonel uyumu salık verir. Neyi ifade etmez?

a) Konfüçyüsçülük de rasyonel bir din sayılır. +

b) Püritanizm rasyonel öğelere sahiptir. +

c) Konfüçyüsçüyanizmin aslında Püritanizme iktisat zihniyeti açısından yakın olduğunu. -

d) Püritanın dünyayı şekillendirme derdi olduğunu. +

23) Tanrının aracı olma anlayışı Püritanlar nasıl bir iktisadi zihniyeti vermiştir?

- Dünyayı Tanrının isteğine göre şekillendirici

24) Sombart'ın zihniyet analizi ile ilgili hangisi doğrudur?

a) Kilisenin ekonomik faaliyetleri kapitalizmin gelişimini desteklemisti +

b) Protestanlık Katoliklerden çok daha fazla kapitalizmi beslemiştir.

c) Skolastik felsefesi, kapitalizme uygun olan alışkanlık, tutumluluk gibi özellikleri baskılamıştır.

d) Mesleki başarıya yönelik din anlayışı ortaya çıkmış ve rasyonal kapitalizmin esas itici gücü olmuştur. (Weber)

25) Protestanlığın orijinal bir iktisat zihniyeti sunduğu bilinmektedir. Hangisi Protestanlığın kollarından biri değildir?

→ Doğu Ortodoksisi

26) Hangisi orijinal meslek ahlakıyla Kalvinizmin etkin olduğu ülkelerden biri değildir?

Fransa (çıktığı yer) + İtalya (Katolik) -

İsviçre +

Hollanda +

27) Bir mezhep liderinin kaydedilmiş konuşmasını değerlendirerek zihniyet analizi yaparsak, zihniyetin kaynaklarından hangisini kullanmış oluruz?

+ Zihniyeti doğrudan ifadeye yarayan bir kaynağı

28) Kalvinizm kişinin kurtuluş meselesini nasıl görür?

Mesleki başarıyla

→ hükmetme, değiştirme, Tanrının aracı

29) Püritanlar zihniyet yapısı ve esyaya bakış ile ilgili yukarıdakilerden hangisi doğrudur?

+ Dünyayı hükmetme ve onu dönüştürme, esyaya nesne olarak bakış beraberinde getirmiştir +

+ Esyaya nesne olarak bakma Kartezyen felsefeyi desteklemiştir.

30) Potlaci zihniyetin özelliklerinden değildir?

a) Gösterişin önemli yer tutması +

b) Yok etme kültürünün batındırması +

c) Maddi manevi olgunun kuynışmış olması +

d) Artı değere dayanması -

31) Tek tanrılı dinler Potlaci nasıl kırar?

→ israf kavramı ile

32) Merkantulizm, Avrupanın zihniyet dönüşümünde neyi ifade eder?

Ticari zihniyetin krallık katına çıkışı

33) Burjuvanın zihniyetini şekillendiren Rönesansın anlamı nedir?

Antik Romave Yunan kültürüne dönüş

34) Futüvvetteki Ahinin bey kapısına gitmemesi düsturu neyi önlemek içindir?

Rant kollama davranışını

35) İktisadi düşüncesün zihniyet temellerinden hangisi, Ahi ideal tipini

tanımlar?

→ Dîğergam

36) Burjuva ile Ahinin ortak noktası nedir?

→ ikiside girişimci ✓

37) Aşmız ol besmelesiz dükkânı, aldatır bulsa veli şeytanı (17yy) ve

Dergahlardan feyiz toldı (19yy) gibi söylemler neyi gösteriyor olabilir?

→ Ahi ideal tip zihniyetindeki çözülmeyi.

38) Ülgener'e göre pahalı lüks bürolar ve ofis malzemeleri neyin göstergesi-
dir?

→ Ağalık efendilik feodal zihniyetin devamını

39) İktisat zihniyeti analizinde insanın iş dünyasının analize katılması
tam olarak ne demektir?

→ İktisadi meselelere ve eşyaya karşı içten doğru tavır alışın incelenmesi

40) 1. Zihniyet zamana göre değişme göstermez -

2. Zihniyet toplumdan topluma değişebilir +

3. Zihniyet aynı toplum içinde değişebilir +

Hangileri doğrudur?

Doğuda İktisat zihniyeti

① Batıdaki zihniyet değişmesi

↳ Sosyal sınıfların kuvvetlerin değişmesi. ^{feodal} Soylularının zayıflaması.

Kim galip gelirse o ^{kültürü} benimsenir. (Batıda)

Bu neden Doğuyu etkiler? Deniz yolu - uzak deniz tic. kuvvetlerin
artması.

② Ticari zihniyet ve rasyonalizasyon

③ Ortam - dış ticaretin ve şehirlerin gelişmesi

④ Batıda deniz yoluyla ticarete yöneliş

⑤ Bağımsız iş adamı tipinin ortaya çıkıp yerleşmesi

⑥ Ahlakın ve zihniyetin değişmesi

α Batıda ticari zihniyetin ^{ön plana} ortaya çıkması, deniz yolu, uzak mesafe tic.
kuvvetlenmesi yardımcı olması. Doğuda, ticari zihniyetin ortaya
çıkma sebebi, ticaretin gelişmesi.

+ Güney Asya dünyanın o dönemler üretim merkezi konumundaydı. Baharat tic. lüks mallar, Batıda soyluloların kullandıkları önemli ticaret mallarıdır. Müslüman tüccarlar bu malları, veredikliler alır Avrupaya dağıtırlardı. memlüke getirirlerdi. veredik, Ceneviz vs dağıtıyor. Müslümanlardan geçiyor. Bir Akdeniz Ekonomisi! hakimdir Portekiz bu ticareti müslümanlardan alıyor. 1500'de. Afrikayı gezeleyleyerek. Tic. yolları değişiyor. Batı Avr. geçiyor. Memlûklüler böyle düşüyor. Osm. bu yüzden düşüyor.

Doğuda bu değişimin yaşanmamasına muhtemel sebepleri

① Doğuda mevcut ticari düzenin bozulması → neden ticari zihniyetine
+ Ticari yollarının değişmesi gerilememe nedeni.

+ Doğuda işe koponma

+ Deniz yoluyla ticaretin gerilemesi

② Ticaretle kurumsallaşamama

+ Deniz yoluyla ticaretten çekilme -kervan ticareti

+ Deniz yoluyla ticaret daha masraflı ve daha riskli

+ Ortaklığı daha çok teşvik ediyor (Ülgener)

③ Siyasi vakalar

+ Doğuda siyasi rejimlerde ve politikalarda keyiflik ve istikrarsızlık

+ istikrarsız para rejimi

② Batı ticareti uzak deniz ticaretine dayalı ticaretlerin öne çıkması:

(Ülgener) Amerikanın keşfi. Portekiz. Bu ticaretle Doğunun ticaret

zihniyetine geçememe sebeplerindendir. Avantajı, deniz ticareti daha

kapitaldir. Gemi yapımı için bile teknik bilgiye ihtiyaç vardır.

Okyanusu uygun büyük gemiler yapıyorlardır. Fakat Doğuda

Sadece Akdeniz ve kervan ticareti yapılır.

③ Sirketin ortaya çıkarması sebebidir.

Kazanca Hevesi Nereye Yöneliyor?

Vurgunculuk - eskıyalık, stok / kıtlık/darlık yaratmak

İhtikar - spekülasyon (sermayeci) → üretim azdır.

Tefecilik ↓ kıtlık yaratır. ↓ kriz.

Politik ya da dini bağlantı kurma (Alm. pazar arayışı)

Din sömürüşü (sihir - keramet) krizi var tam tersi)

Münecimlik, simya gibi irrasyonel ve istikrarsız alanlara yönelip boş inançlara koluyor.

Ticaret Portekiz'in eline geçiyor. Bu çok etkilemiştir.

Ticaret böyle zayıflıyor.

Doğuda zenginlik yok mu?

Doğuda zengin tiplmesi:

Ağalık efendilik suurunun izlerini taşıır.

Değer anlayışı toprağı dayalı

Zeuk sefa ve gösterişe yönelik bir tüketim

Yatırım zihniyeti neredeyse yok.

İşletmenin ömrü sınırlı. Devletin tanığı şirket yok.

Doğuda Burjuva tipinin gelişmemesi, ticaret yollarının değişmesi

Portekiz'in eline geçmez. Bu zamanlar ya kazanır, ya kaybedersin.

Vergi gelirini ellerinden dolayısıyla alındı. Müslümanlardan alıyorlar.

Sıfır toplamı oyun. Bir tarafta tüccarlar ve ticaret gelişir.

Bir taraf kaybeder. Geniler. Tüccar zihniyetinin Doğuda ilerlememesi

bu anlamda gelir. Batıdaki kurumsallaşma teknik bilgiyi, ticareti

ilerletmiştir.

Aristokrat
kilise / Din Adam
Halk

Doğuda daha çok kıtlık, Batıda kalvinizm ile ticaretle bolluk artmıştır. Doğuda verimli olmayan alanlara kayarak zihniyet dönüşümü gerçekleşememiştir.

Doğudaki bu Tipi Weber'in ideal Tipi ile karşılaştırmışsak

Müstakil bir tip (iş adamı) tipi değil. Bağımsız değildir. Kazancı bir bağlantı ile elde etmeye çalışır. Osm. yeniden dağıtıcı bir devlettir. Mesela, fethetmiş oradaki maden kaynağı işletmesi ihale ile birisine devredilip işletmesini verir (mültezim). Mülkiyet devlete aittir. Pay alamıyorsun. Buna yeniden dağıtıcı demektir. Bu devlet anlayışında verimlilik yoluyla kaynakları arttırma yok. Ele geçirme var. İşletmeler var fakat devletin elinde olduğu için kazanılıp göremiyoruz.

Doğuda sınıflar

Umera, ulema, fukara

Bunlara bezirgan yada tüccar eklenemiyor

Tüccar umeru ve ulema arasında sıkışmış vaziyette

Onlara bağlı, bağımsız değil.

Yeniden dağıtıcı devlet sistemi

Kurum, oyun kuralıdır. İktisadi sistemler oyuna benzer. Çocuklar bir oyun üretir. Kuralları vardır. Kuralları 'kurum'dur. Bu oyunun kurallarının aldığı yapı kurumsal yapı demektir. Osm. toprakların ağunun devlete ait olması kurumsal yapının önüne geçmiştir. Müstakil tip ortaya çıkamadı. Ama idealler böyle değil. Ahi tipi, Fütüvvet lideri bey kapsına gitmeyecekti. Yani müstakil bir tip olacaktı. Ama olmadı.

Doğuda İktisat Zihniyetinin Bazı unsurları

Eşya bakış - masiva-?

• Eşya sayı tarafından ziyade duygusal bakış.

↳ Mal canın yongasıdır.

• Yonga = yontmaktan gelir. Bir şeyin parçasıdır. Ama farklı çıkar.

• John Locke ve Mülkiyet

• Bu anlayıştan sağlam bir mülkiyet anlayışı

Bize göre eşya insanın bir parçası gibidir. Püritanlar gibi göre -
miyor. Piyasa mentalitesinin olmadığı görünür. Eski toplumlarda zaten
yoktur. Alışveriş, başka araçlarla halledilir.

Cemaat ve akrabalık ilişkileri ile sınırlı iş ve pazar anlayışı.

↳ Kabilecilik - Götürü zihniyet göze geçirir.

↳ detaycı olmayan.

• Uzak geleceği hesaplamayan bir zaman ufku.

- Götürü zihniyet

• - Yatırım zihniyetinin zayıflığı

• Rasyonel iktisadi eylemin ve detaycılığın eksikliği

↳ Götürü zihniyet.

• Yatırımdan çok tüketim ön plandadır.

• Yetersiz üretim buhranları (darlık/kıtlık)

• Batıda ise fazla üretim buhranları vardır. (bolluk-aşırı üretim)

• Üretim, verimlilik artışı, Batıyı pazar arayışına sevk etmiş dünya
savaşı buradan çıkmıştır.

_____ 1. Dönem Bitti _____

_____ 2. Dönem _____

↳ Püritan - Protestan

İktisat zihniyeti inançla çok derin bağlantısı vardır. Weber'in üzerinde

Sombart'ın önemli payı vardır

↳ Yahudiliğe bağlıdır.

Doğuda Din İktisat ve Ahlak

Din ve inanş farklı şeylerdir. Dinin kendisinden farklı olup değişen, inanşla ilgilenir zihniyet. Zihniyeti etkileyen asıl şey inanştır. Bu bize farklı iktisat zihniyet biçimleri verir.

rasyonellikten uzak - bir yere kapanmak / keramet

İki ayırmadan bahsedilebilir - Weber'in ayırmaları.

sobri / ülgencer { 1. Pasif - mistik iktisat ahlakı - Pasif dünya dışı çilecilik
2. Aktif - riyazetçi iktisat ahlakı - dünyevi çilecilik } original ayırımı
↳ keramete itibar etmez - weber'e göre

Sobri Ülgencer

Weber

Sombart

Püritan

tüketim mesafeli
esyanın içinde
gösterişe karşı

* meslek gibi mücadele veriyorsa pasif, tanrı ile bağdaştırıyorsa aktif.

Riyazet = ?

✓ Kınolizadeye (1644) göre riyazet netse devamlı olarak a'mal-i hasene yüklemektir. (Aktif görüş)

✓ Sufizmin kimi kolları 1. ye

✓ Melamilik 2. ye giriyor.

(Tekke / zaviye / seyh yoktur) - Protestanlık gibi

Dünyadan çekilmez.

Tevhit usulü / vahdeti vücud anlayışı

Eşya Allah ve senin arana girmez.

Bütün varlıklar Allahın gönsimasıdır.

- El işte, gönül cennette / Dünya içinde olabiliriz, Allahı unutmadık.

İktisat Ahlakıdır

Riyazet (② melanilikte en başta kusmen yapar / Protestan sert yapar felsefesi: kalvinizmde.
① Sonradan koponır kıtarsınz.

Birincisinde dünyadan kaçış, esyaya ve dünyevi cobaya mesafel var.

↳ Fakat mistik cephenin alt ve üst tabakalarında özellikle tüketimde farklılaşma var. İkincinin birinciye itirazı da buradan gelir.

Riyazet tarafında ise dünyanın içinde olup ona kapılmama, dünya ve halk içinde kalarak kendini koruma var.

Cihad - mücadelenin montığı

Halk içinde kalmanın iktisadi montığı ne olabilir? İslam

İslam ticarete uzak hiç olmamıştır.

Bu ayrımlar Weber'in ayrımları, Ülgener'in Doğruya uyarlamasıdır.

Deği : 'Allah'ın kulları için yarattığı süssü, temiz ve iyi rızıkları kim haram kıldı.

★ Weber'in yaptığı analiz, bu bir dini inanç sisteminin görünümü, ideal tipi kullanarak, tipik temsilcisinin karakterini yansıtır. Toplumda dine inanıp yorumlaması, dinin görünümünü değiştiriyor.

İslamın Kuruluş ve Yayılış Döneminde Tipler

1. Mekke'nin ilk gönüllü müslümanları (zengin - soylu olmayan)

2. Zengin ve soylu sınıflardan İslamı seçenler (tüccar, kervan ve arazi sahipleri)

3. Medine'deki ile birlikte gaza - fetih enterin.

Sonraki yüzyıllar ve değişim.

★ Din ve inanç çok farklılaşma sebebi. Matbaanın çok geç gelmesi. Basım yasaktı. Aslı gibi okunamaması.

Konfüçyüsçülük / sekin zümreye hitop ederi. Mistik değildir. Fakat halka giderken değişir.

- + weber Batıdaki kaynak weberin iktisat sosyolojisidir. Bir inanç sistemini, iktisadi zihniyete bağlar. Püritan ahlakın, protestanlığın iktisadi zihniyeti, mesleğe doğru tavır alışını inceler.
- + Nasıl Batıda weber protestanlığı durutuyorsa, Bizde de sobri: "Uğur", Melamilik, tasavvuf ve etkilerini ele alıp üzerinde duruyor.
- + Tasavvuf ve sufilik üzerinde durur?
- + Dinlerin inancını evrilmesi, tasavvuf olarak insan, halk üzerindeki yansıması.

Posif ve aktif arasında net kesin bir ayırım vardır. Tamamen uzlaşmış değildir. Ama yoğunluğu farklıdır.

1. Eşyaya karşı mesofeli, meslek uzak umursamaz pek (Dünya dışı cilecilik - weber)
2. Riyazet / Nefis terbiyesi içerir. Dünyevi cilecilik Dünyada varır. Protestan / püritanizm - gibi aktif iktisat zihniyeti.

İkisi Arasındaki Fark cilecilik ikisinde de var.

webere göre rasyonel - düzenli yaşama ve nefis terbiyesi şeklindeki riyazetçiliğin de temelleri monastırda yaşamında. weber savunur. weber rasyonel metodik, disiplinli yaşayış, iş yapma biçimidir. Tekke ve monastır sisteminde de olur. Fakat monastırda protestanlık orası yani posif ve aktif arasındaki fark, birinde monastıra girme adayı, diğeri tekkeye girer. webere göre monastır monastırtane, her insanın kendisi içinde yapmasıdır. Protestanlığı aktif yapan budur. Herkes kiliseye dönüşür.

Botıda ahlak değişiminin sonucu

Gök çalısma zamanı etkin kullanma
Diğer kaynakları etkin kullanma çabası
Gösteristen - israftan uzak oluş
Tasarruf ve yatırım
Geniş üretim hacmi

Bunları hem aktif hem pasif kısımda var.
Monastırın içinde uymak pasif, kendini kiliseye çevirip yaşamı disorde devam etmek aktif.

Dönüşümün İronisi - Botı

- + Bu bolluk ticari kapitalizmden başlayıp günümüzde tüketim toplumuna dönüşecek süreci başlatıyor.
- + Bugünkü kapitalizmin ziyaretçi tarafla çok alakası kalmadı.

Tasavvuf ve Ötesi

Ülgener

1. İslam mistiği (tasarruf)

2. İlk ve öz İslam

Yunus Emren'in tekkeye yamuk odunu sokmama disiplini.
mükemmeliyetçilik.

Diğer taraf ise adapte ediyor.

Pazarda uygulanıyor. Protestanlık, Püritанизm ile ilgili.

İlki pasif mistik ; diğeri aktif-riyazetinin karşılığı.

almanya'da çıktı.

— 10. ders — 18.22 dk. —

Ülgener tasavvufu ve islam dünyasındaki inonisi 2 ye ayırır -

1. islam mistiği (tasavvuf) tekke sistemi / pasife yakın görür

2. ilk ve öz islam / aktive yakın.

1. Bağımlılık - teslim olmak yavaşlık

Müstakil olmayan / is adamı

iradede zayıflık

Doğulu daıronis kalıbı.

Bir şeyh (pir) bulup ona teslim olmak. Feodal yapı.

Tasavvuf içinde Renkler

Sufi / Tasavvuf içinde de

zihniyetler aktif / pasif

Melevilik

ayrılır.

Mesnevi = av hayvanları ve aslan hikayesi

Av hayvanları - teslimiyetin ve rahatın (konformizm) simgesi

Aslan hadislerden örnek vererek çalışmayı ve tedbiri öğütüyor. (Mesnevi)

Sufi / Tasavvuf / vahdeti vücüt.

Tasavvuf sufilik Hz. Peygamber zamanında^{da} olan ekoldür. Bunun olgunlaşmış olduğu, son zamanlarında bir felsefe içerdiği tasavvuf olarak türkler arasındaki kültür, allaha cezbolemek. Bu vahdeti vücüt felsefesi içerir. (Tasavvuf). İlahi sevgi.

muhiitin arabii engin / felsefe / yeni platonculuk / eflatunculuk. Amas

manastır sisteminden de farklı olan tarafı budur. Protestanlıkta

kalvinizmdeki gibi değil. kurtuluş, tasavvufta kurtuluş meselesi yok.

kendini yok etme var. Koparmaktaki amaç nefsi terbiye

etmek, yok olmak varlığın birliğine kavuşmak.

Ölmeden önce ölmeli /ölünüz.

kimisi tasavvuf ekolleri farklı yorumlar.

kimisi "pasif" zihniyete, kimisi "aktif" zihniyete yorumlar.

Eşyaya karşı "ölü" olunuz. Tekkeye kopunur pasif

Ama melamilik, kişinin eşyayı kendisine ait görmes obrok yorumlar.

Genelde tasavvuf ekolu pasif tarafta kalır. Ama Melevilik ve melamilik aktif kalır.

Melevilik :

Aktiftir.

Av Hayvanları ve aslan Hikayesi. Rasyonel zihniyet.

Aslan'a av hayvanları sen avlanma tevekkül et biz sonu yemeğini verelim der. Aslan olmaz der, tevekkül değil güvenmiyorum, Hz. Muhammelin dediği gibi temkinli olacağım. Kurallara uymak sünnettir der. Gıdalanmaya devam edeceğim der. Bu aktif zihniyettir.

Mevlana /aktif.

Dünya Tanrı'dan 'gafil' olmaktan başka bir şey. Kumaş, altın, gümüş evlad ve ayıl... Hicbiri dünya değil bunların.

Dünya deni kökeninden gelir. 'Deni' = alçak demek.

alçak olan bunlar değil, insanın kendisi dir.

"Geminin içinde su geminin helaki demek! Ama dışındaki su geminin yüzmesi için şart!"

Riyazet aktif aile - çalışmak.

Melamilik:

En aktif zihniyet ekolüdür. Tasavvufta Felsefesi vardır. Sabri Ülge-
nerin protestanları gibidir derler. Bir protesto ile başlamıştır.

Hicri 244 (900). -Horosan /İron Türkistan/ Hamdi Kassar

Çılgamışırıcı /meslek

1. Deure Melami

O zamanlar pazarda dilencilik yapan şeyhler vs, herkes kendine ait kıyafette gezerdi. Humdi Sofi ama kıyafetini giyer. Tekke karşıtı. Tekkeyok. Zouge yok. Şeyh yok. Hurşilik var. Özel kıyafet yok. Bağış toplamak yok. Dilencilik hoş karşılanmaz melamilikte.

Horosondan 14.yy bu tarafa gelince bizde 2. Hacı Bayramı Veli, Bayromilik ile başlar 2. Deure Melamilik. (14.yy) Ekmekçi Baba, Somuncu Babanın öğrencisidir. Melamilikte mezhep sahibi olmak ama gizlenmelidir.

"Euliyalar gizli" - Benden başkası bilmez. Çok bilinmek istemeler.

Somuncu Baba, Ulucami yapıyor. Ulemaya padişah açılışı yap diyor. Yapmıyor. Somuncu Babaya düşer diyor. Cuma hutbesi yapar. Herkesi etkiler, ülen-diği için kaçıyor. Bursadan, Aksarıya gider. O sırada yanında Hacı Bayram-ı Veli vardır. O devam eder. Hacı Bayram Veli ağıttadır. Hacı Bayramın öğrencisi, Ömer Sikkini / Bıcağcı, diğeri Akşemsittindir / Eczaa tıpa.

3. Deure 19yy - Muhammed Nur'ül Arabi. Nahişibet mensubudur. Fakat

buraya kadar meslek sahibiydi. Tekkeye karşıydı. Eşyaya karşı mesafeli değillerdir. Melamilik vahdeti vücudun en bariz olduğu ekoldür. O yalçı girenler tevhid aşamasından geçer. ↓ Felsefedir.

Bitir vardır. Allah herşey Allahın

yansımasıdır. Eşyaya mesafe

yoktur. İçinde, pozitif piyosanın

içinde aktif zihniyettir. Mala

mülke mesafeli değillerdir.

Neden Melamilik Aktif iktisadi Zihniyeti Hakim olamamıştır?

→ Onların felsefeleridir. Sebebi: Çok dile getirildiği için sirk denilmiştir.

○ Gülden hakim olamamıştır. Kisinin kendi bakış açısı ile ilgili

Nefahat'ül Üns

Ebu Sa'id Ebülhayr

.... Halk içine karışıp alış veris eyleyip Hüdadan gafil olmaya, velilik budur.

○ kisiler ki ticaret ve alım satım Allah'ı anmaktan kendilerini alı koymaz. (Nur 37)

✗ El Kasibu Hobibullah - Melamiliğe gönül veren

↓ çalışıp kazanan Allahın sevgili kuludur.

Allah toprak ve tarla mamur edilsin diller.

Düğüde Gerileme

Suç islamda mı? - Ülgener sorar. → Bunun içinde de aktiflik var.

İslam daha çok şekil ve görüntü tarafında kalmış.

Ahlak ve uygulama katına geçmemiş.

Ülgener: Din de bir kuru suret oldu.

Ağmaz ol besmelesiz dükkânı - aldatır bulsa veli şeytanı - Efulya Çelebi.

Çin'de İktisat ve Zihniyet

Çin ekonomisi neredeye 1. ekonomisidir. Tarihten beri büyüktür. Ayrıca

Çin bilgi üretimi açısından da iyidir.

Tarihteki pek çok önemli icadın kaynağıdır. Sanayi devrimi Batıda gerçekleşince

tıpkı Osmanlı gibi geriliyor. Ve kendisini dönüştürmelidir. Adopte

olmalıdır. Çabaya girmistir. Swan Yeni Çin bunun eseridir. Biz konfüçyüs-çülüğün zihniyetini çözümleyeceğiz zihniyeti de dönüştürmüştür.

İnana nasıl Etkiledi?

Konfüçyüsçülük basarı ve başarısızlığını nasıl açıklıyor. Bununla ilgili 2 temel görüş vardır → çok üzerinde durur. / Çini geri bıraktığı düşünür. önemsendi

1. weberyen → konfüçyüsçülüğü, modern rasyonel sistem olarak görür.

2. Argümon

Pont Konfüçyüsçülük weberin tam tersini düşünür - Çine faydalı görür.

Aslında rasyonel kapitalist sis. üretebileceğini düşünür. Eski Çin mesele konfüçyüsçülük değil, Çin'in kurumsal yapısı sebebi ile ortaya çıkmadığını savunur. Bu argümanlarını, komünist olmayan, Singapur'un başarısını, Malezyanın vs Çin nüfusu barındıran ülkelerin başarısını koyup iddia ederler.

Konfüçyüsçülük

Japon

Savaşan hanedanlar
zamanında

Zihniyet üzerinde etkisi vardır. Din yerine koyulur. Karışık bir dönemde ortaya çıktığı için bir düzen ve disiplin vardır. Sadece konfüçyüsçülük yoktur ama baskındır. Ama halkta budizm ve taoizm etkilidir. Weber'in eleştirisi protestan ahlakı gibi, meslek kurtarıcı niteliğinde olamaz. Ona göre konfüçyüsçülüğün içinde kurtuluş motifi yoktur.

Kiliseye değil mesleki başarı

+ Kalvinizmde Allahın istisini insan, meslek olarak yapar kurtulustur.

Dünyayı şekillendirme amacı verir bu, Dünyaya hükmetme motivasyonu. Weber protestanlığı, dünyaya rasyonel hükmetmeyi vaaz eder.

Fakat konfüçyüsçülükte bu şekillendirme yoktur. Bir kurtuluş meslekte yoktur. Konfüçyüsçülükte eğitime vurgu vardır, geliştirmeye yöneliktir. Meslek vurgusu yoktur. Kişi kendini mükemmelleştirilmelidir. Bu tasavvufi da böyledir. İnsan - ı kamil olmak. Mükemmel olmak vardır.

Weber'e göre konfüçyüsçülüğü rasyonel görür.

Weber "Konfüçyüsçü zihniyet dünyaya uyumu, Protestan zihniyet ise dünyaya hükmetmeyi vurgular"

1949'da Konfüçyüsçülüğe modernleşme adına Konfüçyüsçülüğe uzaklaşmak kurtulmak ister. 1979 gelince sonuç kötüydü. Açlıktan ölenler vardı. 1979'dan sonra Çin ikiye ayrıldı. Komünizm uygulandığı dönem. Dışa açılma dönemi başladı, modern zihniyet terkedildi, Pragmatik yönetimine geçildi. Sonra tekrar konfüçyüsçülüğe yaklaşıldı.

Bu yeni argümana Post Konfüçyüsçülük denir. Weber'in tersine modern kapitalizme uygun hatta batı tipi rasyonel kapitalist sistemden daha iyi olacağına inanırlar onun. İdeal, ilerlemeci bir tip olduğu söylenir. Eğitime önem veriliyor. Bir kere sanayi ile karşılaştıklarında çok iyi adapte olmuşlardır. Başarılıdır lar.

Weber'in aksi yöndeki görüşünün karşısında, Konfüçyüs değerlerin iktisadi büyümeye katkı yapabilecek olan unsurlara sahip olduğu da öne sürülmektedir.

Bu unsurlar ;

Disiplin

Tutumluluk

Pragmatizm

Uyum (Harmony)

İşe saygı

Ailenin önemi

Konfüçyüs

insanın kendisini geliştirmesi, hiyerarsilere saygı ve başarı motifi olarak özetlenmektedir.

Bu çocuklarda çok baskı, çalısık bir tip ortaya çıkarır.

başarıya önem v. Çin bürokrasisinde olma hedefi.

Eski çinde kişi yine eğitime önem veriyordu. Fakat kapitalist sistemle karşılaştıktan sonra yeni çin'in hedefi artık piyasada olmak rekabet etmek olmuştur. Bu tip işe

Post

Konfüçyüs

Eğitime önem

Tutumlu

Disiplinli

Tüketim toplumunu değil

zorlayıcıdır.

Uyum / düzen (kollektivist bir yapıdır)

Pragmatizm = teknoloji alır / fayda (gümrük yok tutulur)

Eski ginde müstakil tip yoktu. Sirket yok. Sirket batıda ortaya çıkmıştır.
Piyasa güçlerine güvenilmiyordu. Dönüşemedi. Devlet yapısı ile ilgili.

13. Venedik
14. Florencia'da şirketin başına çocuğunu geçirmek için eğitim veriyor.
99 Diğer ginde klan var, kaynak var ama çocuğu devlete satmaya
çalışıyor.

Bir rasyonel kapitalist ruhun ortaya çıkamama sebebi devlet
görülür. Suan bunun için devlet yol açtı. Komünist sist. ihracata
yonelik bir sisteme döndü. Dis pazarda başarılıdır. Zihniyet dönüşümü
söz konusudur.

Kapitalizmin Türleri

İlk kapitalizm 1765 te başlar ilk aşamasını 1820 de bitir. Gerçekleşir.
İlk başlangıcı rasyonel kapitalizm 13. yy. O zamanki sanayi. Ticari
kapitalizmdir. sanayi kapitalizmi sonrasında olur. Ginin zamanı.

Rasyonel kapitaliz Batı Avrupada çıkmış fakat Dünyanın büyük
bölüne yayılmış, webere göre, gittiği yere göre şekil alır. Hatta
Avrupanın içinde de farklılaşır. Buna Kapitalizmin Türleri
deriz.

Japonya = Kollektivist kapitalizm

Gin = Sosyalizm - Kapitalizm kurma

Almanya = uzlaşmacı - Devlete dayalı

İngiltere = Liberal

ABD

Bu farklılaşma neyden kaynaklanır.

Zihniyet temeli ile ilgili

Zihniyet özellikleri farklılaştırmasıdır. Bunu sağlayan zihniyetin özellikleri de iktisadi düşünüşün zihniyet temelidir.

2 temel ayırım vardır.

1) Liberal Piyasa Ekonomiler (Esnek Piyasa temelli Radikal (sistem değişir) Bill Gates, Elon Musk) Cing-Amerika - Avustro - Lmes

2) Esgüdümlü Piyasa Eko. (Japonya - Alm - G. Kore - Avusturya) CMES
 Katı Banka Bazlı Araba Çıkaran. (Birikimli) Deülete dayalıdır. krize yatkınlık yok

Her bir ekonomik sistemi, alt dallarına ayırıyoruz. En üstte bir kapitalizm dedğimiz zaman bu sistemin dayandığı 3 temel ayak vardır. İktisadi sistemin farklılaşmasında bu 3 ayağa bakarız.

1. Finansman sistemi (Çarklar nasıl dönüyor?)

↳ Bir ekonomi piyasa temelli finansa dayanabilir yada Banka temelli finansman sistemine dayanabilir

2. Emek Piyasaları

↳ Bir iktisadi sistem esnek emek piyasalarına dayalı olabilir yada katı emek piyasaların dayalı olabilir.

Esnek emek piyasasında işe sokup, çıkarmak kolaydır. (Amerika)

Katı emek piyasalarında sendikalar fazla, sosyal güvenlik daha kapsayıcıdır. Bu daha zordur. (Alm. - İskandinav B.)

Japonya esnek ama uygulamada katıdır.

3. Yenilik Sistemleri

Bir ekonomi radikal yenilik inovasyon yöntemleriyle yeniliklerini gerçekleştirir. Yada Birikimli yenilik sis. ile gerçekleştirir.

Liberal Piyasa Ekonomilerinde Lmes, firmalar finansmanlarını, Esgüdümlü Piyasa Ekonomilerindeki CMES firmalara göre daha fazla finansal piyasa koşullarına bağlı olarak sağlamaktadır.

Bu nedenle, LME'lerde firmalar c ri k rnl k düzeyine ve hissedar taleplerine ve dolayısıyla finansal piyasaya taleplerine daha hassas olmak durumundadır.

Bu durum ise 'kurumsal tamamlayıcılıklar - institutional complementarities' aracılığıyla, LME'lerde emek piyasalarının daha esnek olmasını gerektirirken, emek piyasalarının ve firma içi istihdamın bu esnek yapısı, bu ekonomilerde üretim ve inovasyonların da hızını etkiler.

Bu  lkeler radikal inovasyona daha yatkındır.

* Bir sistem bankalardan çok piyasalardan ^{borçlanarak} finanse ediyorsa, Amerika'nın sistemi gibi o sistemle çok ilişkisellik yoktur. Tahvil, Hisse senedi, ihracı ile sağlar. Böyle olunca Borsa değerleri önemli hale gelir ve zihniyet de ona göre şekillenir. Banka yerine piyasa çok önemlidir ve sistem bu yüzden emek piyasanız esnek olmalıdır, olmalıdır.

Radikal inovasyon, rekabet ön plandadır.

Banka finansman vs. süreci uzun olduğu için, uzlaşma önemlidir.

Bu yüzden esg d m önemlidir. Rekabet yoktur. Bu sistem 1980'e kadar sürüyor. Bu esg d ml  piyasalar Liberale benzemeye başlamıştır. Sebebi ise 1973'te 1980'de hızlanan şey zihniyet dönüşüm sonucudur.

Esgüdümlü sistemi uygulayanlar kalkınma yarısına sonradan katılmıştır.

Sonradan devlet ile birlikte (topl narak) uzlaşarak kalkınma hedefine

yönelik. Gelir dağılım vs. esittir. Sonradan 1980'lere geldikimizde temel kurumlar itibarı ile Liberale benzemeye başlamıştır. Grafik bunu gösteriyor.

Emeğin milli gelir düzeyinin içindeki yeri.

Esgüdümlü (CME) sistemli emek payı

Liberal (LME) sistemli emeğin payı

1820 --- 1850 --- 1920 --- 210

Esgüdümlü sistemde emek payı grafikte daha yukarıdadır. Fakat 1980 lerde yaklaşmıştır. Azalmıştır. 1970 de max olmuş. Sonra emek payıyla 1980 lerde azalmaya başlamış, farklılaşma azalmıştır.

Aslında 1973 te bir dönüşüm başlıyot. Basta ticaret daha sonra merkan-
talist olarak devam etti. Başladı. Sonra sanayi devrimi' başladı. Sanayi
sistemi başladı 1973-2008 arası dönemde özellikle Amerika ve İng. de
dönüşüm başladı 2008 lere kadar Kapitalizmde Finansallaşma başladı.

Finansallaşma (1950-1973 - Altın Çağı)

① 1973'te küresel Petrol ve stagflasyon

Araplar Batıya Ambargo uyguladınco. ② Breetton Woods çöküşü

önceki sistemi ve zihniyeti değiştiren dönem.

1950-1973 Altın Çağıdır. Ülkelerin çok hızlı büyüdüğü, Kapitalizmin
altın çağı. Keynesyen politikaların uygulandığı, emeğin iyi pay
aldığı, orta sınıfın genişlediği bir dönemdir. 1973 te petrol ve
Araplar Batıya Ambargo (Petro) uygulayınca stagflasyon
krizi başladı. Keynesyen politikaları işe yaramamaya başladı.
Neoliberal politikalara yönelmeye başlandı. Bunlar ortaya çıkmaya
başladı.

② Breetton Woods uluslararası para sistemiydi. Barışa hizmet
etmekteydi. 2. Dünya savaşı sonrası çıktı. Tüm dünya paraları
dolara bağlıydı. 1973 te çöktü. Çünkü dış ticaret fazlası veren
Ülkeler altın talep etmeye başladı. Kurlarda belirsizleşmeye başladı.
Bu kez uluslararası ticaret yapon Ülkeler, piyasalara yönelmek
zorunda kaldı. Breetton Woods'tan kovulmak için. Çünkü mesela
petrol ihraç edeceksin ama dolar kuru belirsiz. Sabit değil. Finansal
Piyasalara yükselme / talep patlaması oldu.

③ 1980 den sonra Teknoloji ilerledi ve sermaye akışkanlığı arttı.
Kârlılığı arttırdı. ABD bu dönemden sonra Finansallaşmaya başladı.

* Finansallasma kavramı , Finansal Piyasaların , finansal motivasyonun , finansal kurumların ve finans editlerinin ekonominin işleyişinde idaresinde önemlerinin artması Hisse senedine yönelik zihniyetin değişimi. Bu dönemde 1980 den sonra finansallaşması , zihniyetin dönüşmesidir. Kârların daha çok finansal kanallardan elde edilmeye başladığı dönemdir 1980 sonrası emek payı düşmüş ve liberalleşmeye başlamıştır. Bunda rağmen Dünya ekonomisi nasıl büyümüştür?

→ Reel ücretlerdeki genileme , insanları boralandırarak , kredilendirilerek oldu Çin - Amerika - Almanya , esgüdümelerde de oldu. Esgümlü piyasalarda bu reel ücretlerdeki açık dış ticarete açılarak kapatılmıştır.

2 Toplam talep, tüketim (C), yatırım (I), kamu harcamaları (G), x ihracat, m, ithalat - Almanya ve Çin iseniz tüketim kısmı zayıfsa x artırarak , toplam talebi sürdürür. Amerika borç ile sürdürür. 1973-2005'e kadar ABD toplam borcun , milli gelire oranı 140 tan , 1328 e çıkıyor. Hanehalkı borcu iki katını geçiyor.

2 Finansallaşmanın unsurları var dedik. Bunlardan zihniyet açısından en önemli unsur , artık karatlar verilirken , sadece kâr max , kazanç max değil , hisse senetlerimizin değerini max edelim mantığı ortaya çıkıyor. Hisseder değere yönelimdir. Liberal sistem daha çok piyasa sist. dayalı. Sebebin birincisi bu. 2. ikincisi bilgi iletişim tek. gelişince , kurumsal yatırımcılar ortaya çıkar ve değerlendiriliyor. Böyle bir dalga ortaya çıkar. Satın alma ve birleşme dalgası denir. Hisse senediniz düşünce yerler. Dolayısıyla zihniyet değişiyor. Bu nedenle maliyetleri kırmak lazım.

2 En büyük maliyet emektir (İşgücü). Bu yüzden bu sistem esnek emek piyasalarını gerektirir. Diğer önemli boyutu , sigortacılık ve gayrimenkul vs. para kanandırıyor. Fakat finans dışı firmalarda , reel üretim yapmak yerine finansal kazançla uğraşmaya başlıyor ve tehlikelidir.

Finansallasmanın bir başka boyutu hanehalkının borçlanması arttı.
Amerikada en çok finansallasma olan bölgedir.

Rantier Payı = Faiz geliri, finansal kazançlarla gesinenlerin payı.
Rantier Payı artmıştır. 2008 den sonra bir darbeye uğramıştır.